

LEIGH BARDUGO

GRISHA

PIGEN OG
MØRKNINGEN

På dansk ved John Lysmand

Alvilda

GRISHA

DEN ANDEN HÆRS SOLDATER
DEN LILLE VIDENSKABS BEHERSKERE

CORPORALKI

(De levendes og de dødes klasse)

Hjerteknusere

Helbredere

ETHEREALKI

(Opvækkernes klasse)

Stormrejsere

Inferni, ildrejsere

Bølgerejsere

MATERIALKI

(Fabrikatorernes klasse)

Duraster

Alkemikere

Personalet kaldte dem *malenchki*, små spøgelses, fordi de var de mindste og de yngste, og fordi de som små, grinende plage-ånder hjemsøgte hertugens landsted, myldrede ind og ud af værelser og sale, gemte sig i skabene for at spionere og sneg sig ned i køkkenet for at stjæle de sidste af sommerens ferskner.

Der havde kun været et par ugers mellemrum mellem drengens og pigens ankomst, to forældreløse mere fra grænsekrigen, flygtninge med beskidte ansigter samlet op i en eller anden fjerntliggende bys ruiner og bragt til hertugens ejendom for at blive undervist i at læse og skrive og for at lære et håndværk. Drengen var stærk og tæt bygget, genert, men altid smilende. Pigen var anderledes, og det vidste hun godt selv.

Sammenkrøbne i køkkenskabet lyttede de til de voksnes sladder og hørte hertugens husbestyrerinde, Ana Kuya, sige: ”Hun er en grim lille en, er hun. Ingen børn burde gå rundt og se sådan ud. Bleg og sur som mælk, der er blevet for gammel.”

”Og mager er hun også,” svarede kokken. ”Hun spiser aldrig op.”

Med besvær drejede drengen hovedet mod pigen. ”Hvordan kan det egentlig være, at du ikke spiser op?” hviskede han.

”Fordi hendes mad smager som mudder.”

”Jeg synes da, den smager meget godt.”

”Ja, sikkert. Du æder hvad som helst.”

De vendte ørerne mod skabsdørens smalle sprække og lyttede videre.

Et øjeblik efter hviskede drengen: ”Jeg synes ikke, du er grim.”

”Shhhh!” hviskede pigen. Men skjult i skabets mørke smilede hun.

Om sommeren måtte de bruge timer på alle de daglige pligter, blot for at tilbringe endnu flere timer i de kvælende varme klasseværelser. Når varmen var værst, pjækkede de fra skole – gemte sig i skoven, hvor de kunne lede efter fuglereder eller svømme i den mudrede flod. Eller de kunne ligge på ryggen på engen og se solens gang over himlen, mens de overvejede, hvor de ville bygge deres bondegård, og om de skulle have to eller tre hvide køer. Vinteren tilbragte hertugen i sit hus i Os Alta, og efterhånden som dagene blev kortere og koldere, blev lærerne mindre strenge og mere eftergivende. De ville hellere sidde ved kaminen og spille kort eller drikke *kvás*. De større børn, som måtte blive inde, tævede de mindre af lutter kedsomhed. Så drengen og pigen fik for vane at gemme sig i

den store ejendoms ubenyttede rum, hvor de spillede teater for musene og prøvede på at holde varmen.

Den dag, grisha-censorerne kom, sad drengen og pigen på bænken under vinduet i et støvet gæsteværelse i håb om at få et glimt af postvognen. I stedet så de en kane, trukket af tre heste, side om side – en trojka – komme op ad den brede indkørsel. De så, hvordan den lydløst gled op foran hoveddøren, hvor den standsede.

Ud af kanen steg tre skikkelser iført elegante pelshuer og tykke uld-kaftaner – en var blodrød, en var midnatsblå og en var så violet, at det var til at få ondt i øjnene af.

”Grishaer,” hviskede pigen.

”Kom,” sagde drengen. ”Hurtigt.”

I næste øjeblik havde de smidt skoene og løb på strømpe-sokker ned ad den lange gang, ind gennem det tomme musikværelse og om bag en søjle i det galleri, der overskuede den dagligstue, hvor Ana Kuya foretrak at modtage besøgende.

Ana Kuya var der allerede. Det store nøglebundt ringlede i hendes bælte, da hun skænkede te fra samovaren. I sin sorte kjole lignede hun en stor fugl.

”Så der er altså kun de to i år?” lød en dæmpet kvindestemme.

Mellem gelænderets tremmer kunne de se stuen nedeunder. To af grishaerne sad henne ved kaminen: en kraftig herre i blå og en kvinde i rød festdragt, begge lige hovne at se på. Den tredje, en lyshåret ung mand, slentrede omkring i stuen og strakte benene.

”Ja,” sagde Ana Kuya. ”En dreng og en pige. De yngste, vi hidtil har haft. De er omkring otte, tror vi.”

”Tror I?” sagde den blåklædte mand.

”Når forældrene er døde, så ...”

”Ja, naturligvis,” sagde kvinden. ”Vi er selvfølgelig fulde af beundring for Deres institution. Vi ville kun ønske, at mange flere af de adelige tog en større interesse i fattigfolk.”

”Vores hertug er et godt menneske,” sagde Ana Kuya.

Oppe på balkonen nikkede drengen og pigen alvorligt til hinanden. Deres velgører, hertug Keramsov, var en hædret krigshelt og en ven af folket. Dengang han vendte hjem fra fronten, havde han omdannet sit gods til et hjem for forældreløse børn og krigsenker. Alle skulle huske ham i deres aftenbøn.

”Og hvordan er de så, disse børn?” spurgte kvinden.

”Pigen er god til at tegne. Drengen tilbringer det meste af tiden i det fri.”

”Men hvordan *er* de?” gentog kvinden.

Ana Kuya snerpede munden sammen. ”Hvordan de er? De er uopdragne, kontrære, alt for nært knyttet til hinanden. De ...”

”Og de kan høre hvert eneste ord, vi siger,” sagde den unge mand i den violette frakke.

Drengen og pigen så forskrækkede på hinanden. Manden havde blikket rettet direkte mod det sted, hvor de gemte sig. Børnene gemte sig bag søjlen, men det var allerede for sent.

Ana Kuyas stemme kom som piskesmæld: ”Alina Starkov! Malyen Oretsev! Vil I *straks* komme her!”

Tøvende fandt Alina og Mal vej ned ad den smalle vindeltrappe for enden af galleriet. Da de var nået helt ned, rejste kvinden i rødt sig og vinkede dem nærmere.

”Ved I, hvem vi er?” spurgte hun. Hendes hår var stålgråt. Hendes ansigt var rynket, men smukt.

”I er hekse!” udbrød Mal, før han kunne nå at tænke sig om.

”Hekse?” snerrede hun og så arrigt på Ana Kuya. ”Er det den slags, børnene lærer her? Overtro og løgne?”

Ana Kuya rødmede forlegent. Kvinden i rødt vendte sig mod Mal og Alina. Hendes mørke øjne lynede. ”Vi er ikke hekse. Vi er soldater i *Den Anden Hær*. Udøvere af *Den Lille Videnskab*. Vi er dette lands og kongeriges beskyttere.”

”Det er *Den Første Hær* også,” sagde Ana Kuya, lavmælt, men skarpt.

Kvinden i rødt stivnede, men så blødte hun lidt op. ”Det er *Den Første Hær* også,” indrømmede hun.

Den unge mand smilede og satte sig på knæ foran børnene. ”Når bladene skifter farve om efteråret, tror I så, det er hekseri? Eller når man kommer til at skære sig og såret så heler? Eller når I sætter en kedel vand over, og det koger, er det hekseri?”

Mal rystede på hovedet. Hans øjne var store og runde.

Men Alina lavede en sur grimasse og sagde: ”Enhver kan da finde ud af at koge en kedel vand.”

Ana Kuya sukkede opgivende, men kvinden i rødt lo. ”Du har fuldstændig ret,” sagde hun. ”Enhver kan finde ud af at koge en kedel vand. Men det er ikke enhver, der mestrer *Den Lille Videnskab*. Det er derfor, vi er kommet for at afprøve jer.” Hun vendte sig mod Ana Kuya. ”Så vil vi gerne have lov at være alene.”

”Vent!” udbrød Mal. ”Hvad nu, hvis vi er grishaer? Hvad sker der så med os?”

Kvinden i rødt så ned på dem. ”Skulle det meget usandsynlige ske, at en af jer viser sig at være en grisha, så vil det meget heldige barn få lov at gå på en særlig skole, hvor grishaer lærer at anvende deres særlige talenter.”

”Og barnet vil blive klædt i det fineste tøj og spise den

dejligste mad og få alt, hvad hjertet begærer,” sagde manden i violet. ”Var det noget, I kunne tænke jer?”

”Og der findes ingen bedre måde at tjene kongen på,” sagde Ana Kuya, som endnu ikke var helt ude af døren.

”Det er fuldstændig korrekt,” sagde kvinden i rødt, lettet over at kunne slutte fred.

Drengen og pigen så på hinanden. Og fordi de voksne havde andet at være optaget af, var der ingen, der lagde mærke til, at pigen rakte ud efter drengens hånd, og ingen, der så det blik, de sendte hinanden. Det var et blik, hertugen ville have genkendt. Han havde tilbragt flere år i de hærgede grænseegne mod nord, hvor landsbyerne var under konstant belejring, og bønderne måtte forsvare sig uden hjælp fra kongen eller andre. Han havde set en barfodet kvinde stå i sin egen gadedør over for et geled af bajonetter, uden at vige en tomme. Han kendte det blik, en mand har, når han forsvarer sit hjem uden andet end en sten i hånden.

KAPITEL 1

Mit første glimt af Forkastningen fik jeg, da jeg stod ved den overfyldte landevej og så ned over Tuladalens bølgende marker og forladede bondegårde.

Mit regiment befandt sig to ugers march fra militærforlægningen i Poliznaya, og efterårssolen varmede, men jeg frøs i min overfrakke, da jeg fik øje på den dis, der lå som en udtværet bræmme i horisonten.

En tung skulder ramte mig bagfra, så jeg snublede og nær var stået på næsen ned i den mudrede vejkant.

”Hey!” råbte soldaten. ”Se dig for!”

”Se dig selv for, din kluntede fodtude!” svarede jeg igen og så med en vis tilfredshed den forbløffelse, der pludselig fyldte hans fede ansigt. Folk – og især store mænd med store

geværer – kan slet ikke forestille sig, at en splejs som mig kan finde på at svare igen. De ser altid så sjove ud, når det sker.

Ham her var forholdsvis hurtig til at komme sig over chokket. Han rettede på rygsækken og sendte mig et vredt blik, inden han forsvandt ind i karavanen af heste, mænd, kærre og vogne, som sneglede sig op over bakkekammen og ned i dalen under os.

Jeg satte farten lidt op og prøvede på at gennemskue mylderet. Det var flere timer siden, jeg sidst havde set det gule flag på landmålernes vogn, og det var i hvert fald ikke, fordi den var *bag* mig.

Jeg nød efterårsskovens grønne og gyldne dufte og den blide brise, som skubbede på bagfra. Vi befandt os på Vy, den brede landevej, som engang gik hele vejen fra Os Alta til de rige havnebyer på Ravkas vestkyst, men det var dengang, der ikke var noget, der hed Forkastningen.

Et sted i mylderet var der en, der var begyndt at synge. *Synge? Hvilken idiot kunne finde på at synge på vej til Forkastningen?* Igen så jeg ud mod den gråbrune dis og måtte undertrykke en kuldegysning. Forkastningen havde jeg set på adskillige landkort – en sort flænge, der havde afskåret Ravka fra landets eneste kystlinje. Nogle kort viste den som en plet, andre som en dyster og formløs sky. Og så var der de kort, som bare viste Forkastningen som en lang, smal sø og brugte dens andet navn, ”Skyggehavet”, et navn, som nogen havde fundet på for at berolige soldater og købmænd og opmuntre dem til at krydse det.

Ja, det var muligt, at det pæne navn kunne narre en eller anden fed købmand, men mig beroligede det ikke. Ravkas eneste forbindelse til verden udenfor – til våben, til handel,

til håbet om overlevelse – gik gennem Forkastningen. Vi ville krydse den, fordi vi var nødt til det, fordi vi var blevet beordret til det, men det betød ikke, at jeg havde pligt til at være glad for det.

Jeg løsrev mig fra de dystre tanker om disen i det fjerne og vendte blikket mod Tulas forfaldne bondegårde. Engang havde Tuladalen været hjemsted for mange af Ravkas rigeste ejendomme. Den ene dag havde bønderne passet deres marker, og fårene havde græsset i de frodige enge – og den næste dag var en mørk sprække dukket op i landskabet. En flænge af næsten ugennemtrængeligt mørke, som bredte sig fra år til år og var fuld af ondskab og rædsel. Hvor bønderne var blevet af, hvad der var sket med deres dyr, deres afgrøder, deres hjem og familier, var der ingen, der vidste.

Nu stopper du, sagde jeg til mig selv. *Det her hjælper dig overhovedet ikke. Folk har krydset Forkastningen i årevis ... somme tider med store tab, men ikke desto mindre ...* Jeg tog en dyb indånding for at få styr på mig selv.

”Det er forbudt at besvime midt på vejen,” lød en stemme, og en tung arm fik fat om mine skuldre og gav mig et klem. Jeg så op på Mals velkendte fjæs. Der var smil i hans klare blå øjne, da han faldt i trit med mig. ”Kom nu bare,” sagde han. ”Den ene fod foran den anden. Du ved jo godt, hvordan det skal gøres.”

”Du spolerer min plan.”

”Virkelig?”

”Ja. Besvime, blive trampet på, få alvorlige skader alle vegne.”

”Det lyder som en dårlig plan.”

”Åh ja, men hvis jeg er hårdt såret, så kan jeg ikke krydse Forkastningen.”

Mal nikkede eftertænksomt. ”Jeg kan skubbe dig ind under en kærre, hvis det kan hjælpe dig.”

”Det skal jeg lige tænke lidt over,” knurrede jeg, men jeg kunne mærke, at mit humør allerede var på vej til at blive bedre. Selv om jeg gjorde, hvad jeg kunne for at modstå den, havde hans charme altid den virkning på mig. Og jeg var ikke den eneste. En køn blondine kom forbi i det samme, og hun vinkede til Mal og sendte ham et smægtende blik.

”Hej, Ruby!” råbte han efter hende. ”Ses vi senere?”

Ruby lo henrykt og forsvandt i mylderet. Mal grinede tilfreds, indtil han så mig rulle med øjnene.

”Hvad er der? Jeg troede godt, du kunne lide Ruby.”

”Åh ja, vi har bare ikke så meget at snakke om,” svarede jeg tørt. Jeg *havde* faktisk kunnet lide Ruby – til at begynde med. Dengang vi forlod børnehjemmet i Keramzin for at begynde vores militære træning i Poliznaya, havde jeg været nervøs over at skulle møde nye mennesker. Men der havde været masser af piger, som forfærdelig gerne ville være venner med mig, og Ruby havde været en af de mest ivrige. Men de nye venskaber holdt kun, indtil det gik op for mig, at det eneste, de virkelig kunne lide ved mig, var, at Mal ofte dukkede op, når man var sammen med mig.

Og nu gik han der og strakte sine arme ud til siderne, vendte blikket op mod efterårshimlen og så aldeles veltilfreds ud. Jeg bemærkede, med en vis afsky, at hans gang også var fjedrende.

”Hvad fanden er der i vejen med dig?” knurrede jeg.

”Ikke noget,” svarede han overrasket. ”Jeg har det glimrende.”

”Men hvordan kan du være så ... så kæphøj?” spurgte jeg.

”Kæphøj? Jeg har da ved alle helgener aldrig været kæphøj. Kæphøj bliver jeg da forhåbentlig aldrig.”

”Nå, ikke?” sagde jeg og slog ud med hænderne. ”Du ligner en, der glæder sig til en rigtig god middag. Ikke en, der er på vej til at løbe en alvorlig risiko for lemlæstelse og eventuel død.”

Mal grinede. ”Du bekymrer dig for meget. Kongen har sendt en hel flok ildrejse-grishaer til at beskytte prammene, og vi får også et par af de der uhyggelige hjerteknusere med. Og vi har vores rifler.” Han klappede beroligende den, han havde på ryggen. ”Vi skal nok klare os.”

”En riffel forslår som en skrædder i helvede, hvis vi bliver overfaldet.”

Mal så undrende på mig. ”Hvad er det for noget med dig? Du er ret negativ for tiden, ved du godt det? Og du ser forfærdelig ud.”

”Ih, tusind tak,” knurrede jeg. ”Måske fordi jeg ikke sover så pissegodt lige for tiden.”

”Det gør du jo aldrig.”

Han havde ret. Jeg sov aldrig særlig godt. Men i den seneste tid havde det været specielt slemt. Helgenerne skulle vide, at jeg havde masser af gode grunde til at frygte turen over Forkastningen. Grunde, jeg gerne delte med alle de medlemmer af vores regiment, som havde været uheldige nok til at blive udkommanderet til overfarten. Men der var også noget andet. En følelse af utryghed, som stak dybere, og som jeg ikke rigtig kunne definere.

Jeg så hen på Mal. Der var engang, jeg kunne tale med ham om alt. ”Det er bare en ... en fornemmelse, jeg har.”

”Du bekymrer dig for meget. Hvis vi får Mikhael med om bord, så har vi intet at frygte. Så snart volcraerne ser hans

store, lækre mavse, så kaster de sig over ham og lader os andre være.”

Et minde dukkede pludselig op: mig og Mal, side om side i en stol i hertugens bibliotek, mens vi bladrer i en stor, læderindbundet bog. Vi har lige slået op på en illustration, der viser en volcra: lange, smudsige kløer, læderagtige vinger og lange, knivskarpe tænder, skabt til at fråse i menneskekød. De var blevet blinde efter at have levet og jaget i Forkastningen i flere generationer, men ifølge rygter kunne de lugte mennesker på flere mils afstand. Jeg peger på billedet og siger: ”Hvad er det, den holder i kloen?”

Mal hvisker mig i øret – og endnu den dag i dag kan jeg høre det: ”Jeg tror, det er en fod.”

Vi smækker bogen i med et brag og løber hylende af skræk ud i det trygge solskin.

Helt uden at opdage det var jeg holdt op med at gå. Mindet havde grebet mig, havde fået mig til at stivne. Vestravkas havne lå på den anden side af Forkastningen – velstand, håb, *Det Sande Hav*s uendelige muligheder. Der var købmænd, som krydsede Skyggehavet flere gang om året for at sælge deres varer og fylde deres lagre. Soldater og sømænd havde klaret turen over Forkastningen masser af gange. Det vidste jeg godt alt sammen, men det fik mig ikke til at trække vejret roligere.

Da Mal opdagede, at jeg var sakket bagud, stønnede han opgivende og marcherede tilbage efter mig. Han lagde hænderne på mine skuldre og rystede mig blidt. ”Det var jo bare for sjov. Der kommer ikke nogen og æder Mikhael.”

”Det ved jeg godt,” sagde jeg og så ned på mine støvlesnuder. ”Du er bare så pissesjov.”

”Kom nu, Alina. Der kommer ikke til at ske noget.”

”Det kan du ikke vide.”

”Se på mig.” Jeg tvang mig selv til at løfte blikket. ”Jeg ved godt, at du er bange,” sagde han. Det er jeg sgu da også. Men der er ingen vej udenom, og vi skal nok klare det. Det gør vi altid. Okay?” Han smilede, og mit hjerte gav et lydeligt bump.

Med tommelfingeren gnubbede jeg det ar, som gik tværs over min højre håndflade, og trak vejret dybt. ”Okay,” sagde jeg tøvende, og det lykkedes mig endda at besvare hans smil.

”Nådigfrøkenens livsmød er vendt tilbage!” råbte han triumferende. ”Solen skinner igen!”

”Gider du godt holde din kæft?”

Jeg snurrede rundt for at slå ham, men før jeg nåede så langt, havde han grebet fat i mig og løftet mig op. En klappen af hestehove og råbende stemmer skar gennem luften, og Mal nåede lige at få mig ind til vejsiden, før en vældig, sort karet kom buldrende forbi. Folk sprang til siderne for at undgå de fire sorte hestes hove. Ved siden af kusken sad to soldater i kulsorte frakker.

Mørkningen. Hans sorte karet og hans uniformerede livgarde var ikke til at tage fejl af.

Endnu en karet – næsten magen til, men rødakeret – rullede forbi i et lidt mere adstadigt tempo.

Jeg så op på Mal. Den faretruende situation havde fået mit hjerte til at hamre helt vildt. ”Tak,” hviskede jeg. Først nu gik det åbenbart op for Mal, at han stod og holdt om mig, og han skyndte sig at slippe mig og træde et skridt tilbage. Jeg børstede støvet af min frakke og håbede på, at han ikke havde bemærket mine røde kinder.

En tredje karet kom rullende, den var skinnende blå, og en pige havde stukket hovedet ud af vinduet. En pelshue af sølvræv dækkede det meste af hendes sorte, krøllede hår.

Hendes blik gled hen over de vandrende soldater, og selvfølgelig stoppede det op ved Mal.

Nu skal du ikke være så negativ, sagde jeg til mig selv. Hvorfor skulle en køn grisha-pige ikke have lov til at drømme om ham? Gjorde du måske ikke lige det samme?

Hendes læber krusedes i et lille smil, da hun fangede hans blik, og hun drejede hovedet, så hun kunne holde øje med ham, næsten indtil kareten var ude af syne. Mal stod bare og gloede efter hende med åben mund.

”Luk munden, og se begavet ud,” vrissede jeg. Mal så forvirret på mig, som en, der lige er vågnet.

”Så du det?” råbte en stemme. Mikhael kom springende hen mod os med et ansigt, der var så fuldt af ærefrygt, at det grænsede til det komiske. Mikhael var et stort brød med rødt hår, bredt ansigt og endnu bredere hals. Bag ham kom Dubrov, som var lang og mager, halsende for at indhente Mikhael. De var begge stifindere i Mals enhed og aldrig langt væk fra ham.

”Selvfølgelig så jeg det.” Mals fårede udtryk var blevet afløst af et selvtilfredst grin. Jeg himlede med øjnene.

”Hun så lige på dig!” råbte Mikhael og klappede ham begejstret på ryggen.

Mal trak på skuldrene, men hans smil blev bredere. ”Ja, det gjorde hun vist,” sagde han med slet skjult stolthed.

Dubrov rykkede nervøst på sig. ”Jeg har hørt, at grishapiger kan forhekse en.”

Jeg snøftede hånligt.

Mikhael så på mig, som om det først nu var gået op for ham, at jeg var der. ”Hva’ så, *Bengel?*” sagde han og gav mig et dask på armen.

Jeg hadede at blive kaldt *Bengel*, og jeg skulle lige til at give

igen, men han var allerede vendt tilbage til Mal. ”Du er nok klar over, at hun skal bo i vores lejr?” sagde han og smilede sjofelt.

”De siger, at grishaernes telt er på størrelse med en domkirke,” tilføjede Dubrov.

”Masser af steder, man kan lege skjul,” sagde Mikhael og vrikkede bogstavelig talt med øjenbrynene.

Mal hujede. Og uden at værdige mig et eneste blik mere trampede de alle tre videre, mens de råbte og skubbede til hinanden.

”Jamen det var da rigtig hyggeligt at se jer alle sammen,” mumlede jeg for mig selv, mens jeg rettede på rygsækkens remme og slog følge med de sidste efternølere, ned ad bakken og ind i Kribirsk. Jeg gad ikke skynde mig længere. Jeg ville uden tvivl få en skideballe, når jeg langt om længe nåede frem til Dokumentteltet, men det var der ligesom ikke noget, jeg kunne gøre ved.

Jeg gnubbede mig på armen, hvor Mikhael havde slået mig. *Bengel*. Jeg hadede det navn. *Du glemte vist at kalde mig Bengel, da du havde fået nok at drikke til forårsfesten og begyndte at rage på mig*, tænkte jeg hånligt.

Kribirsk var alt andet end spændende. Efter hvad overkartografen kunne fortælle, havde det været en lille søvnig købstad i tiden før Forkastningen, ikke meget andet end et lille torv og et herberg for trætte rejsende på Vy. Men nu var den blevet til en slags havneby, vokset op omkring en permanent militærlejr og de tørdokke, hvor sandprammene lå klar til at bringe passagerer gennem mørket til Vestravka. Jeg kom forbi kroer og gæstgiverier og steder, som vist ikke kunne være andet end bordeller, beregnet på at imødekomme de behov, unge mænd i kongens klæder måtte have.

Der var også butikker, der solgte rifler og armbrøster og lygter og fakler – alt, hvad man kunne få brug for, når Forkastningen skulle krydses.

Den lille kirke med dens hvidkalkede mure og gyldne løgkupler var overraskende velholdt. Eller måske alligevel ikke så overraskende, ved nærmere eftertanke. At stoppe op for at bede til helgenerne inden turen over Forkastningen ville nok for de fleste være en god idé. Og et kontant bidrag til kirken kunne umuligt skade chancerne for en vellykket overfart.

Jeg fandt frem til den del af lejren, hvor landmålernes gule flag vajede, smed rygsækken fra mig på en feltseng og skyndte mig hen til Dokumentteltet. Overkartografen var heldigvis ikke at se nogen steder, så ingen bemærkede min sene ankomst.

For første gang siden jeg fik øje på Forkastningen, begyndte jeg at slappe lidt af, da jeg kom ind i det hvide lærredstelt. Dokumentteltet var dybest set det samme i hver eneste lejr, jeg havde været i. Fuldt af lys og med lange rækker af tegneborde, hvor kunstnere og landmålere sad bøjet over arbejdet. Efter rejsens larm og anstrengelse var der noget beroligende ved lyden af knitrende papir, duften af blæk og lyden af pennenes kradsen mod papiret.

Jeg hev min skitsebog op af frakkelommen og smuttede ind på bænken ved siden af Alexei, som vendte sig mod mig. ”Hvorfor kommer du først nu?” spurgte han irriteret. ”Hvad har du lavet?”

”Prøvet på at blive kørt over af Mørkningens karet,” svarede jeg, mens jeg rakte ud efter et ark papir og bladrede gennem mine skitser for at finde en, der egnede sig til at kopiere. Alexei og jeg var begge juniorkartograf-assistenten,

og som led i vores træning skulle vi hver dag aflevere to færdig tegnede skitser eller udkast til landkort.

Alexei fløjtede sagte. ”Virkelig? Så du ham?”

”Jeg havde ikke tid til at se efter, om han var i kareten. Jeg havde travlt med at redde livet.”

”Der er værre måder at dø på.” Han fik øje på den skitse, jeg skulle til at kopiere. ”Uha nej – ikke den der.” Han bladrede gennem mine skitser, til han fandt et udsnit af en bjergryg. ”Den dér,” sagde han og bankede på papiret.

Jeg nåede lige at få sat pen til papiret, inden overkartografen trådte ind i teltet og gik i gang med at inspicere vores arbejde.

”Det er forhåbentlig din anden skitse, du lige er begyndt på, Alina Starkov ...?”

”Ja,” løj jeg. ”Ja, det er det.”

Så snart kartografen var gået videre, lænede Alexei sig over mod mig. ”Må jeg så høre noget mere om den karet?” hviskede han.

”Jeg skal være færdig med mine tegninger.”

”Her,” sagde han opgivende og skubbede diskret en af sine egne skitser over til mig.

”Han vil kunne se, at det er din tegning.”

”Den er ikke særlig vellykket. Den vil sagtens kunne gå for at være en af dine.”

”Ja, når det kommer til *beskedenhed*, så er Alexei den bedste,” knurrede jeg, men jeg tog imod hans skitse. Han var faktisk en af de mest talentfulde assistenter, og det vidste han udmærket.

Alexei måtte absolut have hver eneste detalje med om de tre grisha-kareter, og jeg var taknemmelig for hans skitse, så jeg fortalte beredvilligt, mens jeg fik tegnet mine

højdemålinger ind på kortet og tilføjet mine egne tommelfingerberegninger af højderyggens højeste toppe.

Mørket var ved at falde på, da vi pakkede sammen. Vi afleverede vores arbejde og gik over i messeteltet, hvor vi måtte stå i kø for at få serveret vores grågrumsede gryderet af en svedig kok, hvorefter vi fandt et par pladser hos de andre landmålere.

Jeg indtog mit herremåltid i tavshed, mens jeg lyttede til de andre, som udvekslede lejrsladder og snakkede nervøst om morgendagens overfart. Alexei insisterede på, at jeg fortalte historien om grisha-kareterne en gang til, og den blev mødt med den sædvanlige blanding af fascination og skræk, som ledsagede enhver omtale af Mørkningen.

”Han er ikke naturlig,” sagde Eva. Hun var assistent ligesom os andre, og hun havde kønne, grønne øjne, som beklageligvis ikke kunne aflede opmærksomheden fra hendes næse, der mest lignede en grisetryne. ”Det er der ingen af dem, der er.”

Alexei snøftede. ”Spar os for dit overtroiske sludder, Eva.”

”Det var en Mørkning, der skabte Forkastningen til at begynde med.”

”Ja, for flere hundrede år siden,” indvendte Alexei. ”Og den Mørkning var skingrende sindssyg.”

”Ja, ham her er da ikke meget bedre.”

”Knoldesparker,” gryntede Alexei og vinkede afværgende.

Eva så fornærmet på ham og vendte demonstrativt tilbage til sine venner.

Jeg sagde ikke noget. Jeg var måske ikke så overtroisk som Eva, men jeg var mindst lige så meget knoldesparker. Hertugens godgørenhed var den eneste grund til, at jeg havde

lært at læse og skrive, men Mal og jeg havde en stiltiende aftale om, at vi ikke nævnte Keramzin.

Som om det var på stikord, blev mine tanker afbrudt af et latterbrøl. Jeg vendte mig om. Dér sad Mal og soled sig i opmærksomheden fra et helt bord af højrøstede stifindere.

Alexei fulgte mit blik. ”Hvordan gik det egentlig til, at I to lærte hinanden at kende?”

”Vi voksede op sammen.”

”Det virker ikke, som om I har ret meget til fælles.”

Jeg trak på skuldrene. ”Det er nok nemmere for børn at have noget til fælles.” Som for eksempel ensomhed, minder om forældre, det var meningen, at vi skulle glemme, og glæden ved at skulke fra de daglige pligter, så man kunne lege tagfat i engen i stedet for.

Alexei sendte mig et blik så skeptisk, at jeg kom til at grine. ”Han har ikke altid været den imponerende Mal, der kan finde vej i ødemarken og forføre grisha-piger.”

Alexei tabte underkæben. ”Har han forført en grishapige?”

”Nej, men det er kun et spørgsmål om tid,” mumlede jeg.

”Men hvordan var han så dengang?”

”Han var lille og kvabset og kunne ikke fordrage at blive vasket,” sagde jeg – ikke uden en vis fryd.

Alexei så hen på Mal. ”Alting ændrer sig,” sagde han eftertænksomt.

Jeg gnubbede arret i min håndflade. ”Ja, det gør det vel.”

Vi ryddede bordet og trissede ud af messeteltet, ud i den kølige aften. På vej tilbage til vores kvarterer gik vi en lille omvej, så vi kunne få et glimt af grishaernes lejr. Grishapavillonen *var* virkelig så stor som en domkirke. Den var af sort silke, og over den vajede de blå, røde og violette vimpler.

Et sted bag den var Mørkningens telt, bevogtet af hjerteknusere og Mørkningens personlige livgarde. Han var næsten altid på rejse mellem hovedstaden og de militære forlægninger ved Ravkas grænser. Jeg gættede på, at han var kommet til Kribirsk for at overvåge vores overfart.

Da Alexei havde set sig mæt, slentrede vi tilbage til vores kvarterer. Alexei var tavs og gav sig til at knække fingre, og jeg vidste, at vi begge tænkte på overfarten i morgen. At dømme efter stemningen på kasernen var vi ikke de eneste. Der var usædvanlig stille på stuen. Nogle lå allerede i deres senge, hvor de sov – eller prøvede på det – mens andre sad i lampernes skær og talte dæmpet sammen. Et par stykker sad og knugede deres ikoner og bad til deres helgener.

Jeg rullede mit sengetøj ud på en smal seng, tog støvlerne af og hængte min frakke op. Så vrikkede jeg ned mellem de pelsforede tæpper og stirrede op i loftet, mens jeg ventede på søvnen. Der lå jeg så, indtil de sidste lamper var slukket, og den dæmpede snak på stuen var blevet afløst af stille snorken.

I morgen skulle vi, hvis alt gik efter planen, ankomme i god behold til Vestravka, hvor jeg ville få mit første glimt af *Det Sande Hav*.

Der skulle Mal og de andre stifindere opspore og nedlægge rødulve og havræve og andre eftertragtede dyr, som kun kunne findes dér. Jeg skulle blive hos kartograferne i Os Kervo for at gøre min træning færdig og hjælpe til med at indtegne de observationer, vi eventuelt måtte have gjort i Forkastningen. Og så ville jeg naturligvis skulle krydse Forkastningen en gang til for at komme hjem igen. Men det var svært at tænke så langt frem.

Jeg var stadig lysvågen, da jeg hørte det. Bank bank. Pause. Bank. Og så en gang til. Bank bank. Pause. Bank.

”Hvad sker der?” mumlede Alexei søvndrukkent fra nabosengen.

”Ikke noget.” Jeg sad allerede på sengekanten og trak støvlerne på.

Frakken fik jeg også på, inden jeg sneg mig ud, så stille jeg kunne. Idet jeg åbnede døren, hørte jeg en fnisende kvindestemme bag mig: ”Hvis det er ham stifinderen, så sig til ham, at han godt må komme og varme mig.”

”Han skal nok komme helt af sig selv, hvis han trænger til lidt *tsifil*,” hviskede jeg sødt – og lukkede døren efter mig.

Den kolde luft bed i kinderne, og jeg gemte hagen i frakkekraven. Jeg skulle have taget handsker og halstørklæde med. Mal sad med ryggen til på den vakkelvorne fortrappe. Jeg kunne se Mikhael og Dubrov dele en flaske under en af de søvnige gadelygter.

Jeg så misbilligende på ham. ”Jeg håber fandeme ikke, du vækkede mig for at informere mig om, at du er på vej til grisha-teltet. For det *kan* du vel nok finde ud af uden min hjælp?”

”Du sov ikke. Du lå vågen og bekymrede dig.”

”Sludder. Jeg lå og planlagde, hvordan jeg skulle snige mig ind i grisha-teltet og snuppe mig en lille, lækker *corporalnik*.”

Mal grinede. Jeg blev stående ved døren. Det værste ved at være sammen med ham var de håbløse akrobatiske øvelser, han altid fik mit hjerte til at udføre. Men det næst værste var næsten lige så slemt – at jeg hele tiden måtte skjule, hvor meget hans tåbelige opførsel irriterede mig. Et kort øjeblik overvejede jeg at gå ind igen, men så bed jeg min jalousi i mig og satte mig ved siden af ham.

”Jeg håber, du har købt mig noget pænt,” sagde jeg. ”Alinas gode råd til håbefulde forførere ligger ikke i den billige ende af prisskalaen.”

Han grinede. ”Kan jeg få det på kridt?”

”Ja, det kan du vel. Men kun fordi jeg ved, at du er kreditværdig.”

Jeg stirrede ud i mørket. Dubrov tog en forsvarlig slurk af en flaske og var lige ved at miste balancen. Mikhael stak en arm ud for at støtte ham, og lyden af deres latter fyldte natteluft.

Mal sukkede dybt og rystede på hovedet. ”Han prøver altid på at drikke lige så meget som Mikhael. Det ender nok med, at han brækker sig ud over mine støvler.”

”Det har du rigtig godt af,” sagde jeg. ”Men hvad var det egentlig, du ville?” For et år siden da vi lige var begyndt at aftjene vores værnepligt, kom han for at se til mig hver eneste aften, men nu var det efterhånden flere måneder siden, han sidst havde besøgt mig.

Han trak på skuldrene. ”Det ved jeg såmænd ikke. Du så bare så ynkelig ud i messen.”

Det overraskede mig, at han havde lagt mærke til det. ”Jeg tænker på overfarten i morgen,” svarede jeg, og det var ikke helt løgn. Jeg *var* faktisk skrækslagen ved tanken om at skulle ind i Forkastningen, og der var bestemt ingen grund til at fortælle Mal, at Alexei og jeg havde snakket om ham. ”Men du skal have tak for din omsorg.”

”Tror du måske ikke, jeg bekymrer mig for dig?”

”Med lidt held bliver jeg morgenmad for en volcra, og så slipper du for at bekymre dig.”

”Jeg ville være fortabt uden dig. Jeg ville jo ikke ane, hvad vej jeg skulle gå.”

”Ha! Som om du nogen sinde havde været i tvivl om, hvad vej du skulle gå.” Det var mig, der tegnede kortene, men Mal kunne altid finde nord, om han så stod på hovedet med bind for øjnene.

Han skubbede til mig med skulderen. ”Du ved jo godt, hvad jeg mener.”

”Ja, selvfølgelig,” svarede jeg. Men det gjorde jeg faktisk ikke. Ikke rigtigt.

Vi sad lidt uden at sige noget og så vores ånde blive til små skyer i den kolde luft.

Mal betragtede sin støvlesnuder. ”Jeg er vist også lidt nervøs.”

Jeg puffede til ham med albuen og sagde med en overbevisning, jeg ikke følte: ”Når vi kunne klare Ana Kuya, så kan vi såmænd også klare et par volcraer.”

”Hvis jeg ikke husker helt galt, så var vi ikke helt heldige, sidst vi kom på tværs af Ana Kuya. Endte det ikke med, at vi fik varmet ørerne og blev sat til at muge ud i *alle* staldene?”

Jeg så opgivende på ham. ”Jeg prøver på at muntre dig op. Du kunne i det mindste *lade*, som om det virker.”

”Ved du, hvad der er underligt?” sagde han. ”Jeg savner hende faktisk somme tider.”

Jeg gjorde mit bedste for at skjule min forbløffelse. Vi havde tilbragt mere end ti år af vores liv i Keramzin, og til daglig fik jeg det indtryk, at Mal bare ønskede at glemme alt, hvad der havde med stedet at gøre, måske endda også mig. Der havde han bare været en blandt mange fortabte flygtninge, endnu en forældreløs, som bare havde at være taknemmelig for hver eneste mundfuld mad, hvert eneste par brugte støvler. I hæren derimod havde han ryddet sig en plads, hvor ingen behøvede at vide, at han engang havde været en uønsket lille dreng.

”Det gør jeg også,” indrømmede jeg. ”Skal vi skrive et brev til hende?”

”Måske,” sagde Mal.

Pludselig rakte han ud og tog min hånd. Det lykkedes mig ikke helt at ignorere det brus af fryd, der strømmede gennem mig. ”Om fireogtyve timer sidder vi og drikker *kvas*, mens vi skuer ud over havnen i Os Kervo.”

Jeg kastede et blik på Dubrov, som stavrede omkring på usikre ben. ”Det er måske Dubrov, der giver?” sagde jeg og smilede.

”Kun dig og mig,” sagde Mal.

”Mener du det?”

”Det er altid kun dig og mig, Alina.”

Lige nu kunne jeg godt bilde mig ind, at det var sandt. Lige nu var tiden gået i stå, og for os to befandt hele verden sig inden for skæret af denne ene gadelygte.

”Kom *nu!*” brølede Mikhael henne fra stien.

Mal rettede sig op, som om han lige var blevet vækket af en drøm. Han gav min hånd et sidste klem, inden han slap den. ”Jeg bliver nødt til at gå.” Hans gadedrengesmil var på vej tilbage. ”Prøv, om du ikke kan få lidt søvn.”

I næste øjeblik var han hoppet ned fra trappen og luntede efter sine kammerater.

”Ønsk mig held og lykke!” råbte han over skulderen.

”Held og lykke,” svarede jeg helt automatisk – og fik lyst til at sparke mig selv. *Held og lykke! Mor dig godt, Mal. Håber du finder dig en dejlig grisha, bliver dybt forelsket og får en helvedes masse smukke og frygteligt begavede unger med hende.*

Kold og stiv sad jeg på trappen og så dem forsvinde ned ad stien. Jeg kunne stadig mærke varmen fra hans hånd i min. *Nå ja*, tænkte jeg, mens jeg kom på benene. *Det kan jo være, han falder i en grøft på vejen.*

Jeg sneg mig ind på sovesalen igen, lukkede døren omhyggeligt efter mig og kravlede ned under min lune dyne.

Mon hende den sorthårede grisha ville snige sig ud af pavillonen for at møde Mal? Jeg skubbede tanken fra mig. Det kom overhovedet ikke mig ved, og egentlig ville jeg også helst være fri for at vide det. Mal havde aldrig set på mig, sådan som han havde set på den pige eller for den sags skyld Ruby, og han ville aldrig komme til det. Men det kunne også være lige meget, vi var stadig venner, og det var meget mere vigtigt.

Men hvor længe? sagde en irriterende stemme i mit hoved. Alexei havde ret: Alting ændrer sig. Mal havde ændret sig til det bedre. Han var blevet kønnere, modigere, mere kæphøj. Og jeg var blevet ... højere.

Med et suk rullede jeg om på siden. Jeg ville gerne tro på, at Mal og jeg altid ville være venner, men jeg måtte se i øjnene, at vi ikke længere fulgte samme vej. Mens jeg lå i mørket og ventede på, at sønnen skulle komme, spekulerede jeg på, om vores veje ville blive ved med at føre os længere og længere væk fra hinanden, og om der måske ville komme en dag, hvor vi igen var blevet fremmede for hinanden.